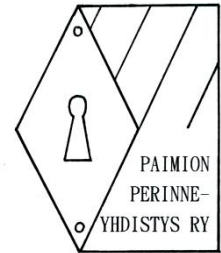

LOPPURAPORTTI

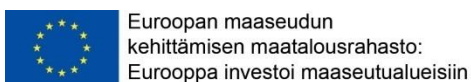

Paimion Perinneyhdistys ry

Vistalt ja muhalt – Perinnetietoa Paimiosta

Hanketunnus: 12551

Toteutusaika: 1.4.2011–30.6.2014

1. Yhteenveto hankkeesta

Vistalt ja muhált – Perinnetietoa Paimiosta oli Paimion Perinneyhdistys ry:n hallinnoima hanke. Hankkeen tarkoituksena oli kerätä, tallentaa ja julkaista perinnetietoa Paimion kulttuuri- ja rakennetusta ympäristöstä, Paimion asukkaista, palveluista, tapahtumista ja arkipäivästä ennen vuotta 1940.

Hankkeen aikana kerättiin valokuvia sekä asiakirja-aineistoa ja tehtiin haastatteluja. Aineisto tallennettiin pääosin digitaalisessa muodossa. Hanke tuotti perinnetietoa esittelevän internet-sivuston www.paimionperinneyhdistys.net ja painetun julkaisun *Vistalt ja muhált – kuvia ja kertomuksia Paimiosta*.

Hankkeen toteuttamisaika oli 1.4.2011–30.6.2014. Hanke toteutti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2007–2013, ja sitä rahoitti Leader-ryhmä Varsin Hyvä ry. Hankkeen 54 925 euron budjetista oli julkista rahoitusta enintään 80 %. Osa yksityisen rahoituksen osuudesta katettiin vastikkeetta hankkeen hyväksi tehdyllä työllä. Hankkeen omarahoituksesta vastasi Paimion Perinneyhdistys ry.

Paimion Perinneyhdistys ry on vuonna 2008 rekisteröity kotiseutuaktiivinen yhdistys, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää ja tukea Paimion seudun perinteen keräämiseen ja julkaisemiseen liittyvää toimintaa ja harrastusta sekä kerätä, taltioida ja julkaista henkiseen ja aineelliseen kulttuuriin liittyvää materiaalia.

Näkymä Vistan yli 1930-luvun lopulla. Kuva on hankkeen aikana järjestetyn keruun satoa.

2. Raportti

2.1 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli kerätä tietoa paimiolaisesta kulttuuri- ja rakennetusta ympäristöstä erityisesti 1900-luvun alkuvuosikymmenten aikana. Hankkeen aikana kerättiin ja tallennettiin arkistoaineistoa, mm. asiakirjoja ja valokuvia. Muistitietoa kerättiin haastattelemalla paikallishistoriaa tuntevia ja vanhoja asioita muistavia henkilöitä. Tavoitteena oli saada talteen 40 haastattelua.

Hankkeen toisena tavoitteena oli perinnetiedon ja katoavan paikallistuntemuksen siirtäminen tuleville sukupolville. Hankkeen aikana avattiin internetsivut, joilla esitellään hankkeen ja Paimion Perinneyhdistyksen lisäksi Paimioon liittyvää perinnetietoa. Hanke tuotti myös painetun julkaisun, jota mm. perinnetyötä tekevät tahot voivat käyttää apuna työssään.

2.2 Toteutus

2.2.1 Toimenpiteet

Tiedottaminen ja markkinointi

Medialle lähetetyt tiedotteet huomioitiin paikallisessa ja maakunnallisessa mediassa hyvin. Varsinkin paikallislehdessä ilmestyneet jutut toivat hankkeelle kaivattua näkyvyyttä ja niiden perusteella saimme myös yhteydenottoja keruutyöstä kiinnostuneilta lukijoilta.

Mahdollisten informanttien löytämiseksi hanketta esiteltiin erilaisissa tilaisuuksissa. Hankekoordinaattori kävi Perinneyhdistyksen edustajien kanssa kertomassa hankkeesta mm. Perinneyhdistyksen Sukututkimuskerholle, Eläkeliiton Paimion yhdistykselle, Paimion Eläkkeensaa-jille, Vanhusten viikon tapahtuman yleisölle ja Paimion vanhainkodissa toimivalle muistelupiirille. Tilaisuuksissa kerrottiin hankkeesta ja esiteltiin lyhyesti Perinneyhdistyksen toimintaa sekä jaettiin esitteet ja yhteystiedot. Muun ohjelman lomassa paikalla olleilta kerättiin yhteydenottoopyyntöjä ja yhteystietoja haastatteluja varten.

Hanketta esiteltiin myös Paimion Perinneyhdistyksen osastolla kaupunkitapahtuma Viva Vistassa kesinä 2011–2014 sekä muissa tapahtumissa, joihin Perinneyhdistys osallistui. Tapahtumakävijöitä jututtamalla kerättiin tietoja hanketta varten ja samalla kirjattiin yhteystietoja myöhempiä haastatteluja varten.

Sisäinen tiedottaminen hoidettiin sähköpostitse ja puhelimella, samoin yhteydenpito rahoittajatahoon ja yhteistyökumppaneihin.

Paimion Perinneyhdistys esitteli hanketta ja keräsi tietoa Viva Vista -tapahtumassa v. 2013. Kuva Marjatta Haltia.

Haastattelut sekä valokuvien ja muun tiedon keruu

Paimion Perinneyhdistys keräsi 2000-luvun alussa karttaprojektiaan varten huomattavan määrän perustietoa paimiolaisesta asutuksesta ennen vuotta 1940. *Vistalt ja muhalt – Perinnetietoa Paimiosta* -hankkeessa tätä tietoa täydennettiin tekemällä syventäviä haastatteluja. Talokootyönä toteutettiin yli 40 haastattelua. Osassa haastatteluista on ollut paikalla useampi haastateltava, joten kaiken kaikkiaan tietoa on haastatteluissa kerätty lähes 50 henkilöltä. Alueiden vastuuhenkilöt ovat myös muodostaneet ryhmiä, joissa käytyjen keskustelujen pohjalta on kirjattu perinnetietoa ja muistoja.

Muistitiedon lisäksi kerättiin valokuvia ja asiakirja-aineistoa. Tämä aineisto on tallennettu arkistoon digitaalisessa muodossa, ja alkuperäiset kuvat ja asiakirjat on palautettu omistajille. Hankkeen aikana arkistoon skannattiin noin 1500 valokuvaa, kymmeniä asiakirjasivuja sekä näihin liittyvää tietoa.

Internetsivut www.paimionperinneyhdistys.net

Internetsivujen tarkoituksena on välittää hankkeen aikana kerättyä tietoa laajalle yleisölle. Varsinkin nuoremman polven tavoittamisessa internet on painettua julkaisua käyttökelpoisempi väline.

Hankekoordinaattori hahmotteli sivuston sisältöä ja ulkoasua hanketyöryhmän toiveiden pohjalta. Sisällöntuottaja kirjoitti sivujen yleiset tekstit sekä valitsi ja toimitti kerätystä aineistosta nettiin sopivia juttuja. Valokuvien valintaa tehtiin yhdessä aluevastaavien sekä yhdistysaktiivien kanssa. Sivupohjien toteuttamisesta pyydettiin tarjoukset kolmelta taholta ja sivut rakennettiin Joomla!-pohjalle.

Sivuilla esitellään *Vistalt ja muhalt* -hanke sekä Paimion Perinneyhdistyksen toimintaa. Lisäksi sivuilla on lyhyitä tarinoita ja kuvagalleria, jossa esitellään Paimiota valokuvien välityksellä. Kuukauden kuva -osiossa esitellään vanha valokuva, josta sivulla vierailevien toivotaan antavan lisätietoa. Sivujen kautta on myös mahdollista lähettää omia muistoja tai muita tietoja sekä palautetta Perinneyhdistykselle.

Internetsivujen julkaisutilaisuus järjestettiin helmikuussa 2012 Paimion kirjastossa. Tilaisuudessa hankekoordinaattori esitteli sivuston, jonka jälkeen seurasi eri aiheista syntyneitä keskustelua.

Internetsivujen julkaisutilaisuus Paimion kirjastossa helmikuussa 2012. Kuva Jouni Lehtiranta.

Painettu julkaisu *Vistalt ja muhalt* – kuvia ja kertomuksia Paimiosta

Painetun julkaisun on tarkoitus olla paimiolaisen perinnetiedon helppolukuinen kooste. Toiveena on, että kirja voitaisiin käyttää sekä koulujen kotiseutuopetuksessa että vanhustyössä. Kirja voisi toimia myös eräänlaisena paimiolaisuuden käsikirjana uusille paikkakuntalaisille ja muistojen verestäjänä vanhoille paimiolaisille.

Vistalt ja muhált – kuvia ja kertomuksia Paimiosta on koostettu pääasiassa haastattelujen ja muun keruutyön tuottaman materiaalin pohjalta. Kirjan ensimmäinen osio, *Kylä ja taloja*, kierrättää lukijaa Paimion kylissä. Kirjan muissa osissa tutustutaan muisteluiden, kertomusten ja kuvien kautta elämänmenoon paikkakunnalla.

Kirjan julkaisutilaisuus järjestettiin kutsuvierastilaisuutena Paimion Wanhalla seurakuntalolla 27.5.2014. Tilaisuuteen oli kutsuttu Perinneyhdistyksen hallituksen ja hankkeen tiedonkeruusta vastanneiden henkilöiden lisäksi sidosryhmien edustajia. Kutsut lähetettiin myös Paimion kirjastolle, Paimion kouluille sekä kolmelle vanhus-tenhuollon yksikölle, joiden edustajille tilaisuudessa lahjoitettiin kirjat käytettäväksi kotiseutuopetuksessa ja perinnetyössä.

Paimion Perinneyhdistyksen väkeä kirjan julkaisutilaisuudessa toukokuussa 2014. Kuva Satu Rantala.

2.2.2 Aikataulu

Hankkeen toteuttaminen aloitettiin hankesuunnitelman mukaisesti 1.4.2011 Varsin Hyvä ry:n puollettua rahoitushakemusta. Varsinais-Suomen ELY-keskukselta saatiin myönteinen rahoituspäätös 7.7.2011.

Kesällä 2012 hankkeelle haettiin vuoden jatkoaika ja kesällä 2013 haettiin ja saatiin jatkoaika 30.6.2014 asti.

2.2.3 Resurssit

Hankekoordinaattoriksi ja sisällöntuottajaksi palkattu FM Satu Rantala aloitti työnsä huhtikuussa 2011. Hankekoordinaattori–sisällöntuottaja työskenteli hankkeen parissa osittain ajoittain. Rantala palkattiin tekemään myös painetun julkaisun taitto. Merkittävä osa hankkeen toimenpiteistä toteutettiin talkootyönä. Paimion Perinneyhdistyksen aktiivijäsenet mm. tekivät haastattelut, keräsivät valokuvia ja esittelivät hanketta erilaisissa tilaisuuksissa. Myös valokuvien skannaus tehtiin osittain talkootyönä. Talkootyötä on hankkeen aikana kirjattu tehdyksi yli 900 tuntia. Näistä tunneista ovat hankesuunnitelman mukaisesti budjetissa vastikkeettomaan työhön laskettavia 715 tuntia.

2.2.4 Toteutuksen organisaatio

Hanketta hallinnoi Paimion Perinneyhdistys ry. Hankkeen vastuhenkilö oli Perinneyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Hankkeen vetovastuu oli työryhmällä, johon Perinneyhdistyksen hallitus oli nimennyt yhdistyksen taloudenhoitajan ja hankekoordinaattorin sekä neljä muuta jäsentä.

Hankekoordinaattori vastasi hankkeen käytännön asioista eli työnohjauksesta, aikataulussa pysymisestä, tarjouspyyntöjen laadinnasta, tiedotuksesta, lupa-asioista, raportoinnista, nettisivujen sisällöstä, julkaistavan materiaalin rajaamisesta, arkistotutkimuksesta sekä yhteydenpidosta yhteistyökumppaneihin, ohjausryhmään ja asiantuntijoihin.

Sisällöntuottajan vastuulla olivat sekä internetsivujen että painetun julkaisun sisällön tuottaminen, tekstien toimittaminen sekä kuvatoimitus. Taittaja vastasi kirjan ulkoasun suunnittelusta, taittotyöstä sekä pääosin kuvankäsittelystä.

Perinneyhdistys oli nimennyt talkootyönohjaajan, joka osittain yhdessä hankekoordinaattorin kanssa vastasi vapaaehtoistyön ohjauksesta ja aikataulussa pysymisestä.

Hankkeelle muodostettiin ohjausryhmä, johon kutsuttiin neljä hallinnoijan edustajaa, kaksi Paimion kaupungin edustajaa, toimintaryhmän edustaja, sidosryhmien edustajana kyläaktiivi sekä hankekoordinaattori. Ohjausryhmän kokoonpano muuttui Paimion Perinneyhdistyksen rahastonhoitajan vaihdoksen takia.

2.2.5 Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen suurin kuluerä olivat palkkakustannukset sivukuluineen. Hankkeeseen palkattu henkilö teki sekä hankekoordinaattorin että sisällöntuottajan työt tuntityönä. Hankeaikana on koordinoitavuuteen varattu 7 kuukauden työtuntimäärä ja sisällöntuotantoon 5 kuukauden työtuntimäärä.

Hankkeen hyväksytyt rahoitus on yhteensä 54 925 €. Hankkeen hyväksytystä rahoituksesta on julkisen rahoituksen osuus 80 % eli korkeintaan 43 940 €, josta EU-rahoituksen osuus on 45 % eli enintään 19 773 € ja kuntarahoituksen osuus on 20 % eli enintään 8788 €.

Yksityisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksytystä rahoituksesta on 20 % eli enintään 10 985 €. Tästä rahallinen osuus on 3835 € ja vastikkeettoman työn osuus 7150 €. Yksityisestä rahoituksesta vastasi Paimion Perinneyhdistys ry.

2.2.6 Raportointi ja seuranta

Hankkeen seuranta ja rahoittajalle tehtävää raportointia varten hankekoordinaattori on kerännyt hanketta koskevaa materiaalia. Hankkeen väliraportit, vuosiraportit sekä indikaattorilomakkeet toimitettiin Varsin Hyvä ry:lle maksatushakemusten yhteydessä. Vuosiraportti toimitettiin vuosittain sähköpostitse myös hankkeen ohjausryhmän jäsenille.

2.2.7 Toteutusolehdukset ja riskit

Hankkeen aiheen aikarajaus tuotti jonkin verran ongelmia. Ennako-oletuksesta poiketen oli vaikea löytää informantteja, jotka muistaisivat aikaa ennen vuotta 1940. Joiltakin alueilta saatiin melko kattavia haastatteluja, mutta toisilta alueilta lähinnä sirpaletietoa.

Aineiston siirtyminen haastatteliijoilta hankekoordinaattori-sisällöntuottajan käyttöön oli välillä hidasta. Eri alueiden vastuuhenkilöt ovat aiemmin tehneet keruutyötään hyvin erilaisista lähtökohdista ja eri asioita painottaen, joten syventävien haastattelujen suunnittelu ja tietojen yhteensovittaminen oli melko työlästä. Käyttökelpoista materiaalia saatiin kuitenkin kerättyä kiitettävästi, valokuvia hyvinkin runsaasti.

Hankkeen toteutusajan venyminen alun perin suunniteltua pidemmäksi saattoi joillain tahoilla herättää epäilyksiä hankkeen etenemisestä. Valtavan tietomäärän jäsentäminen ja työstäminen vaatii kuitenkin aikaa. Samalla aikataulun väljentäminen tarjosi mahdollisuuden keruutyön jatkamiseen ja tietojen tarkistamiseen.

2.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeen tärkein yhteistyökumppani oli Paimion kaupungin kulttuuripalvelut, jonka työntekijät mm. osallistuivat aineiston skannaamiseen ja arkistotutkimukseen. Hanke osallistui muutamisiin kulttuuripalveluiden järjestämiin tilaisuuksiin ja sai samalla näkyvyyttä myös näiden tilaisuuksien markkinoinnissa.

2.4 Tulokset ja vaikutukset

Talkooväen ydinryhmä sitoutui hankkeeseen kiitettävästi. Kylälaisten sitoutumisessa on alueellisia eroja. Joiltakin alueilta on innokkaita haastateltavia ja aineiston luovuttajia löytynyt helposti, toisilla alueilla informanttien löytäminen on ollut vaikeampaa.

Hankkeen aikana tehdyt haastattelut jakautuvat alueittain hieman epätasaisesti. Haastattelujen määrällinen tavoite täyttyi hyvin, sillä henkilöhaastatteluihin saatiin nelisenkymmentä eri informanttia. Muutamassa haastattelussa oli paikalla kaksi tai useampia haasteltavia. Hanke-aikana kerättyjen valokuvien määrää voidaan pitää hyvänä, mutta asiakirjoja saatiin skannattavaksi melko vähän.

Webhotellin tilastopalvelun mukaan hankkeen kotisivuilla on hiljaisimpinakin kuukausina vierailut parisataa kävijää, ja vilkkaimpina kuukausina määrä lähentelee tuhatta kävijää kuukaudessa. Myös painettu julkaisu on herättänyt kiinnostusta, ja Perinneyhdistykselle on tullut useita kyselyitä sen saatavuudesta.

Hankkeen tekemä keruutyö on huomattu mm. paikallislehdessä, jolta on tullut useita kuva- ja tietopyyntöjä lehtiartikkelien kuvitukseksi. Paimion kesäteatteri oli kiinnostunut muistoista, jotka taustoittavat teatterin seuraavaa näytelmää. Lisäksi on tullut tiedusteluja ja tietopyyntöjä useilta yksityishenkilöiltä, jotka ovat lehtijuttujen tai hankkeen kotisivujen kautta saaneet tietoa keruutyöstä.

Haastattelut ja arkistotutkimus tuottivat joistakin aiheista myös uutta tietoa, jota jonkin verran tuotiin esille painetussa julkaisussa. Tällä erää resurssit eivät kuitenkaan riittäneet aiheiden syvempään tutkimukseen.

Paimiossa 6.8.2014

Paimion Perinneyhdistys ry

Jukka Laaksonen
hallituksen puheenjohtaja

Marjo Uusitalo
sihteeri